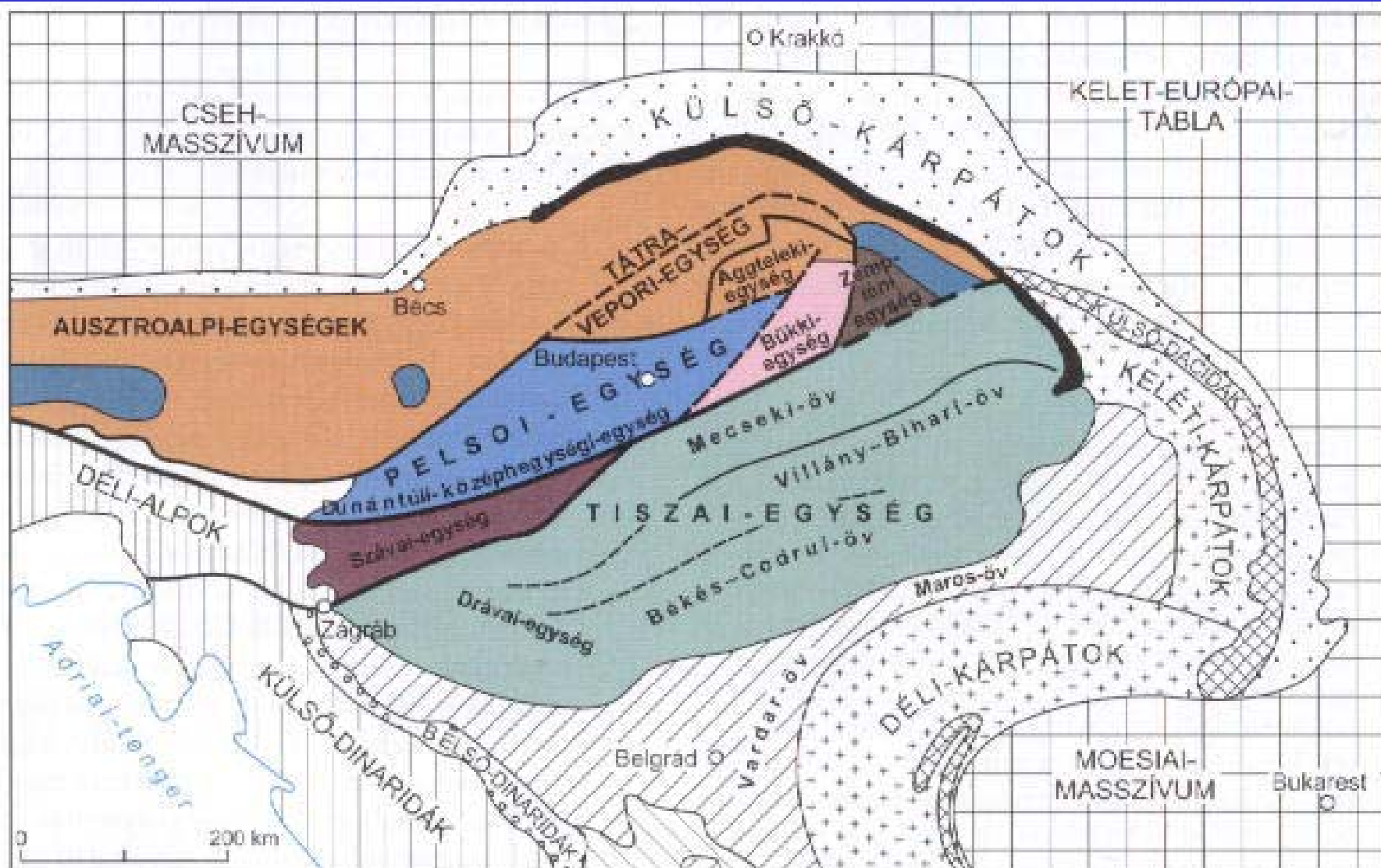
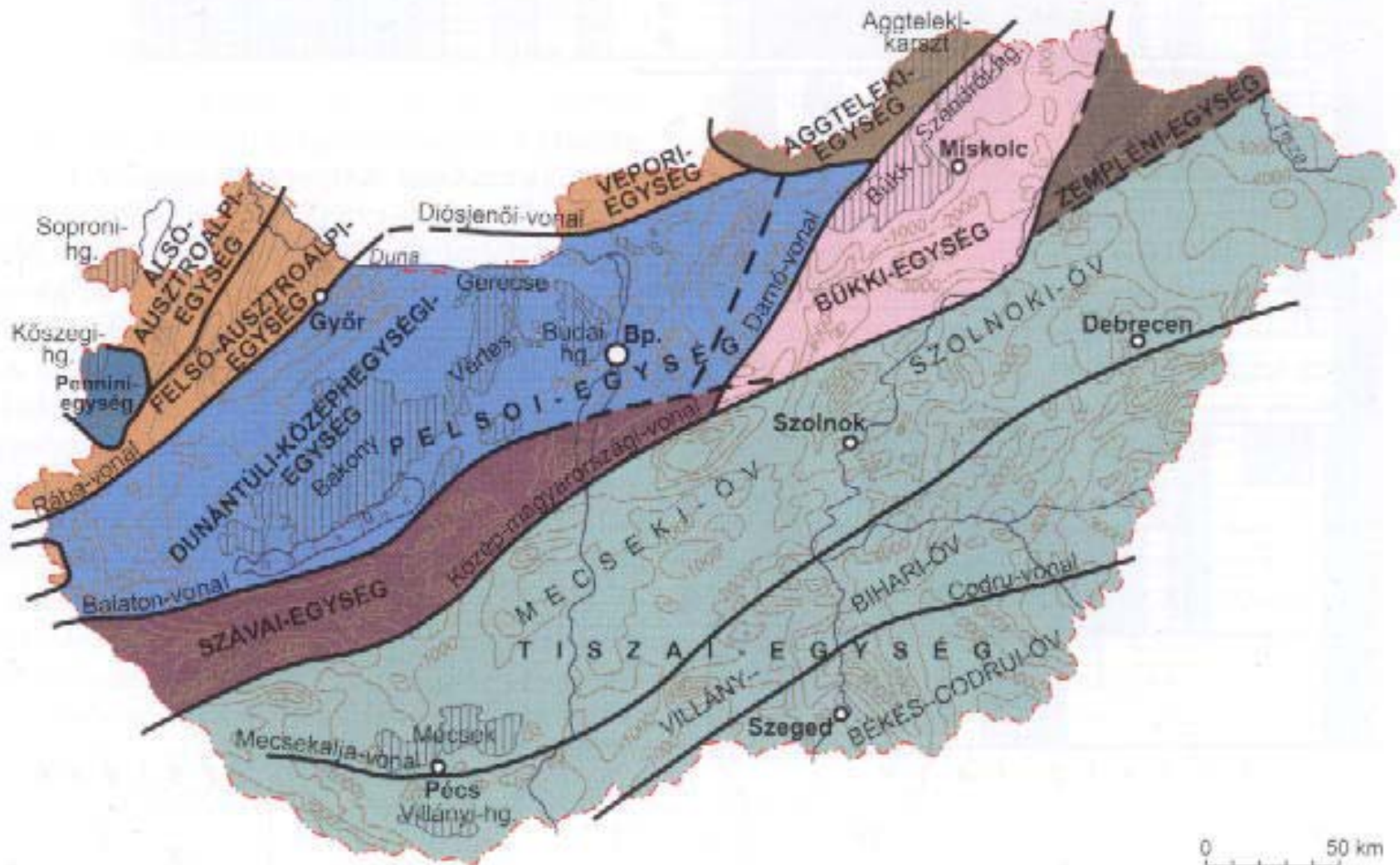

Magyarország földtana

Magyarország nagyszerkezete I.

Magyarország nagyszerkezete II.

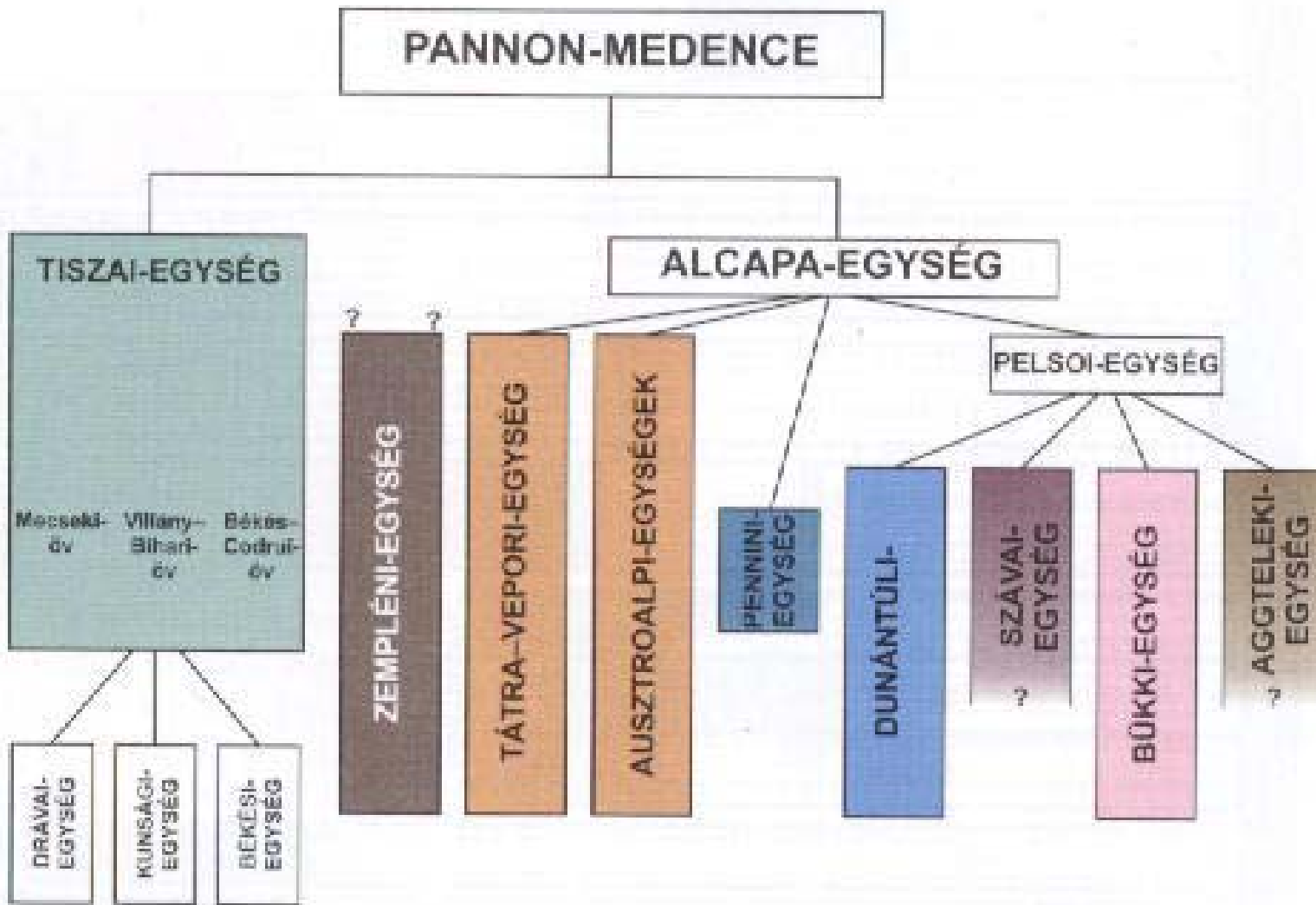
(A posztvariszkuszi nagyszerkezeti egységek)

A nagyszerkezetei egységek rendszere

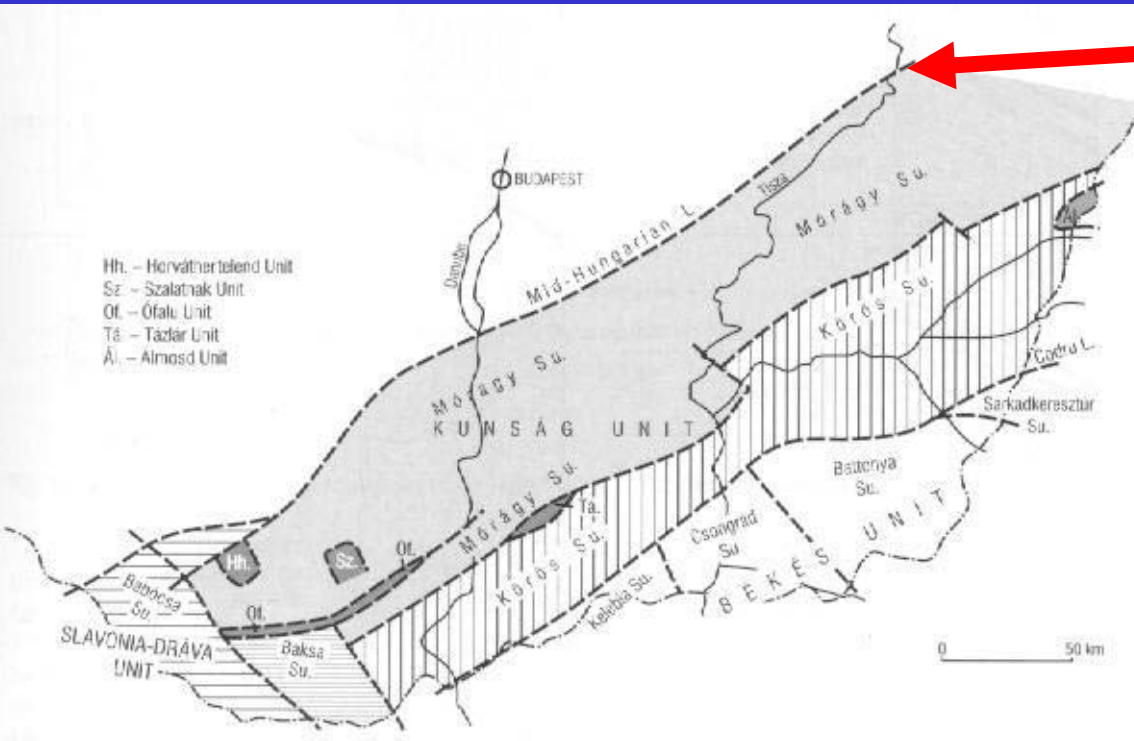
III. szakasz
PANNON

II. szakasz
ALPI

I. szakasz
VARISZKUSZI

A Tiszai Nagyszerkezeti Egység I.

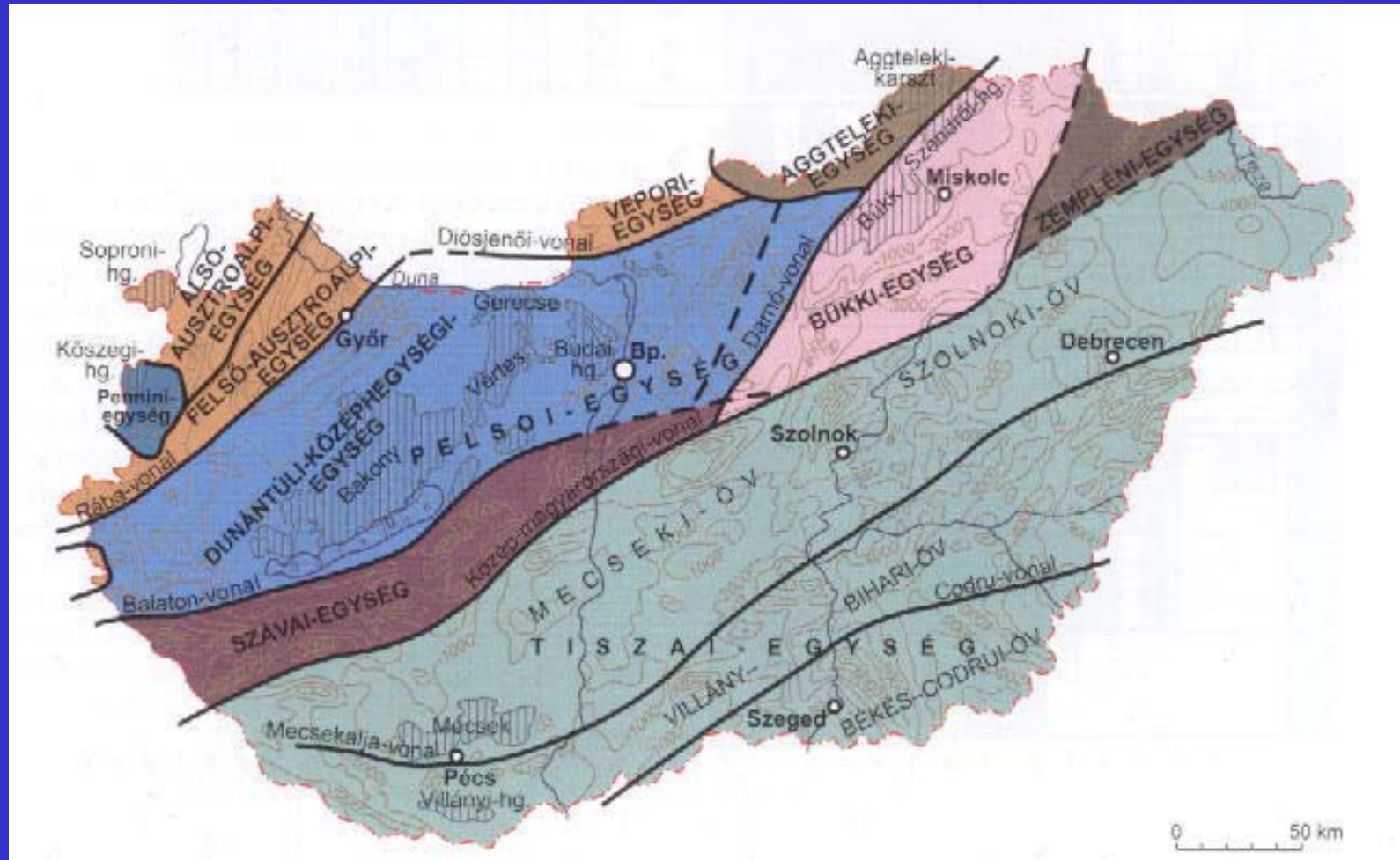
A Közép-Magyarország Lineamentum választja el a Pelsoi Egységtől
Az európai kontinensperemen helyezkedett el

Részei (prealpi !): 1. „Paraautochton”

(Mórágysági Alegység + Körösi Alegység = Kunsági Egység és Drávai Egység)

2. Dél-Magyarországi takaróöv (Békési Egység)

A Tiszai Nagyszerkezeti Egység II.

- A posztvariszkuszi egységek:**
1. Mecseki-öv
 2. Villány-Bihari-öv
 3. Békés-Codru-öv

A Pelsoi Nagyszerkezeti Egység

határai:

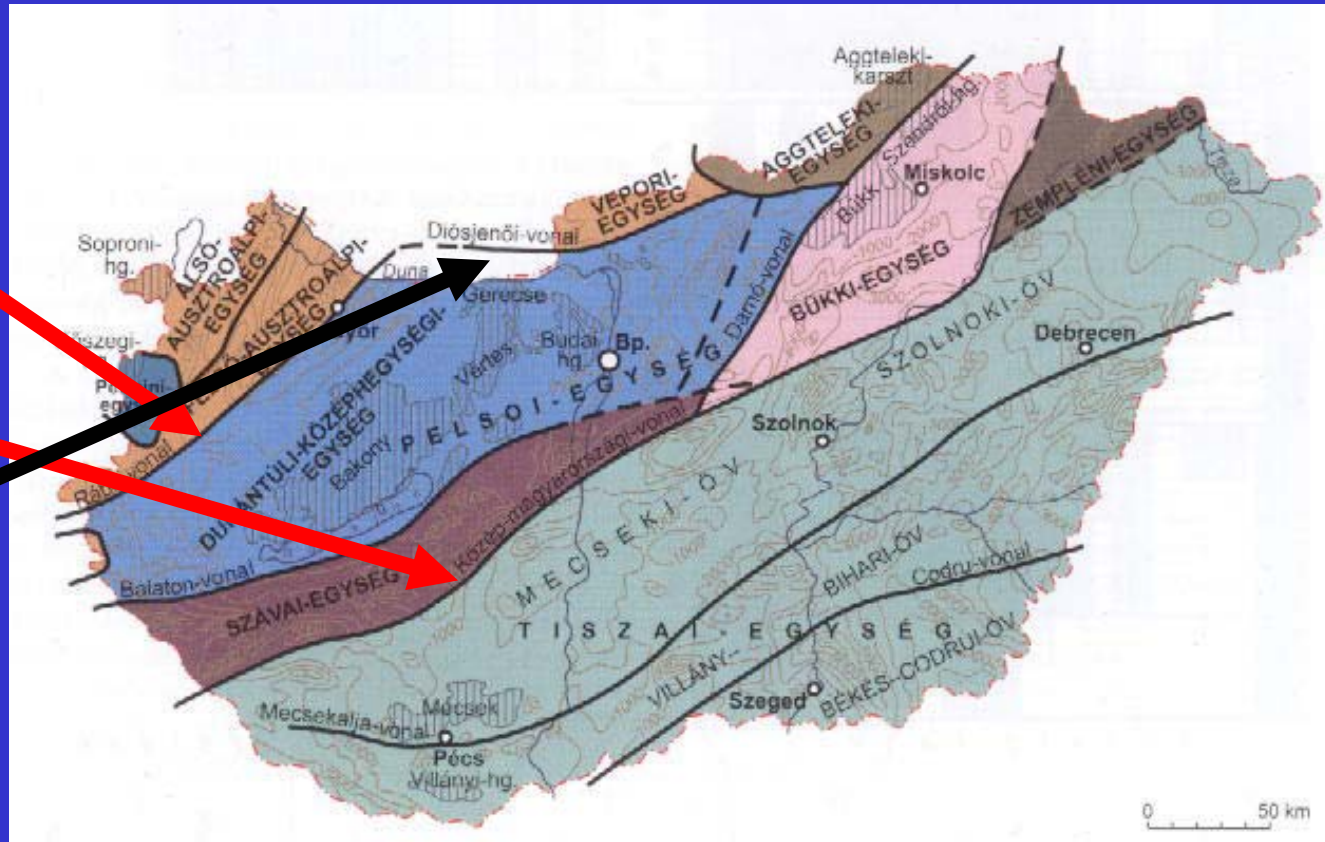
Rába-vonal

Közép-

Magyarországi

Lineamentum

Diósjenői-vonal

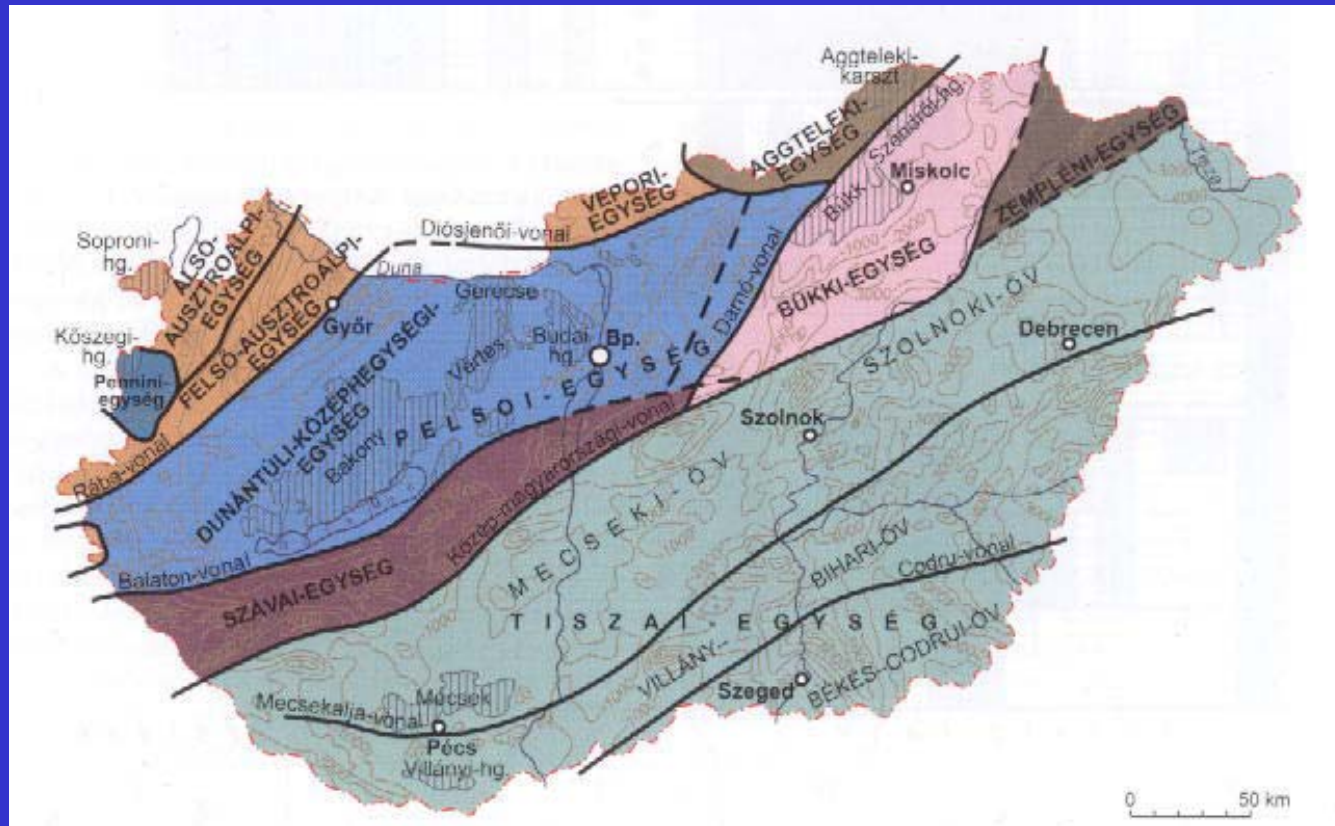

Pelsoi Egység = Dunántúli-középhegységi Egység +

Szávai Egység + Bükküi Egység + Aggteleki Egység

Afrika partvidékén helyezkedett el ill. az afrikai lemezhez tartozott

Egyéb nagyszerkezeti egységek

Ausztroalpi-takarók: Alsó- és Felső-Ausztroalpi-Egységek

Pennini Egység

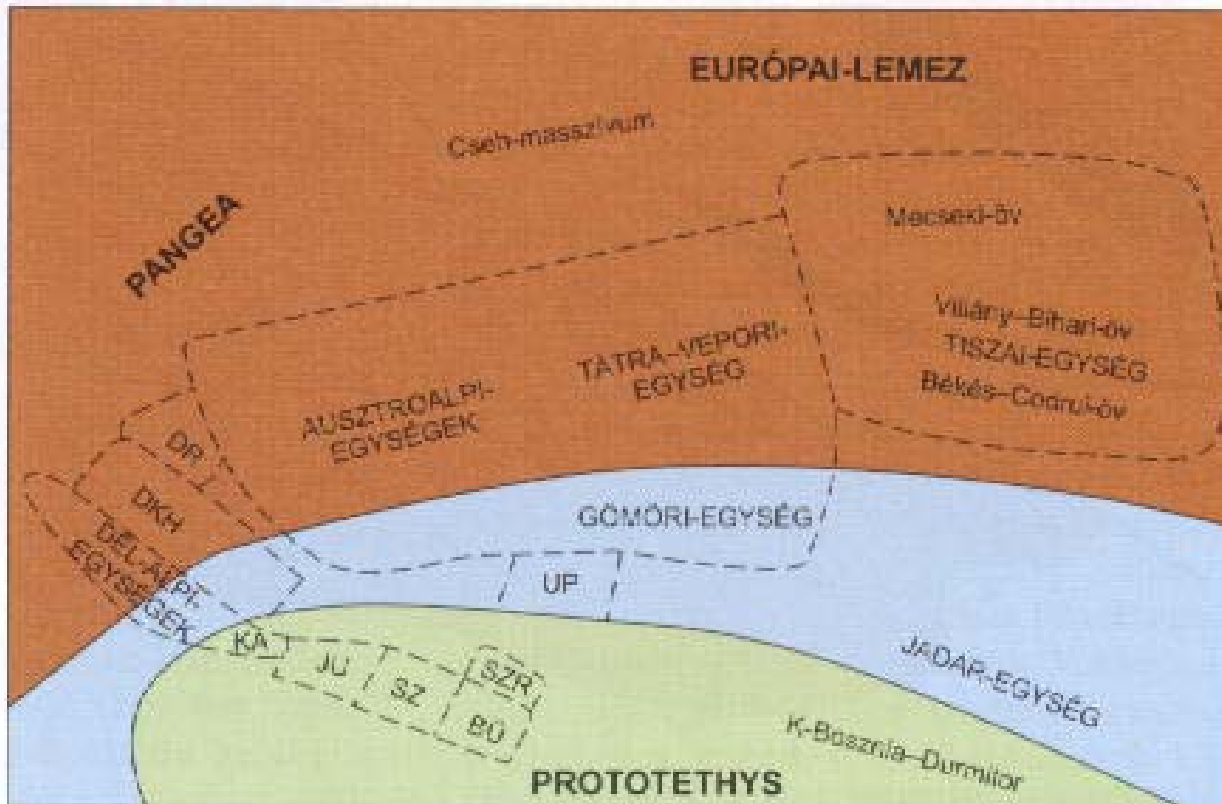
Zempléni Egység (hovatartozása kérdéses, a Veporhoz sorolják)

Vepor Egység

A Kárpát-medence egységei a prealpi fejlődési szakasz végén

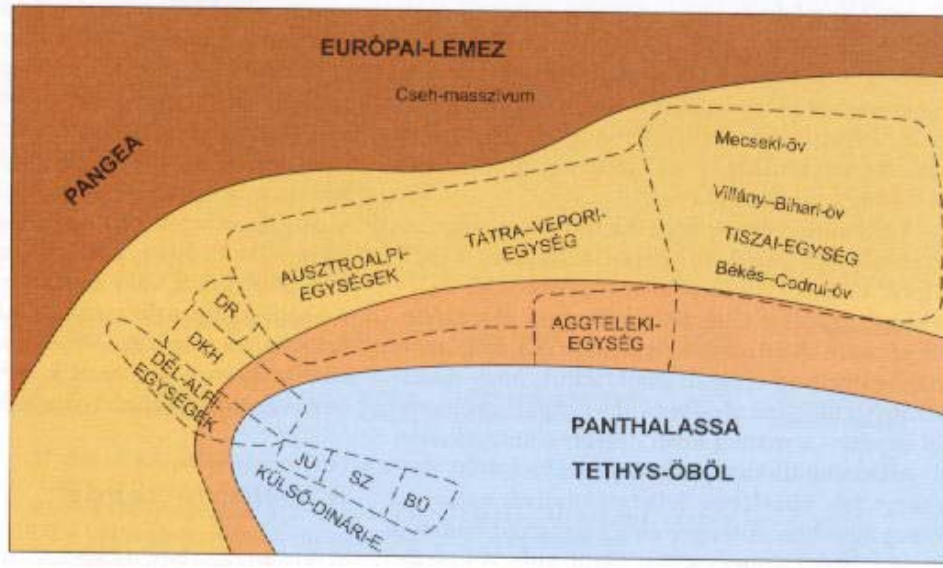
KÖZÉPSŐ-KARBON
325–310 millió év

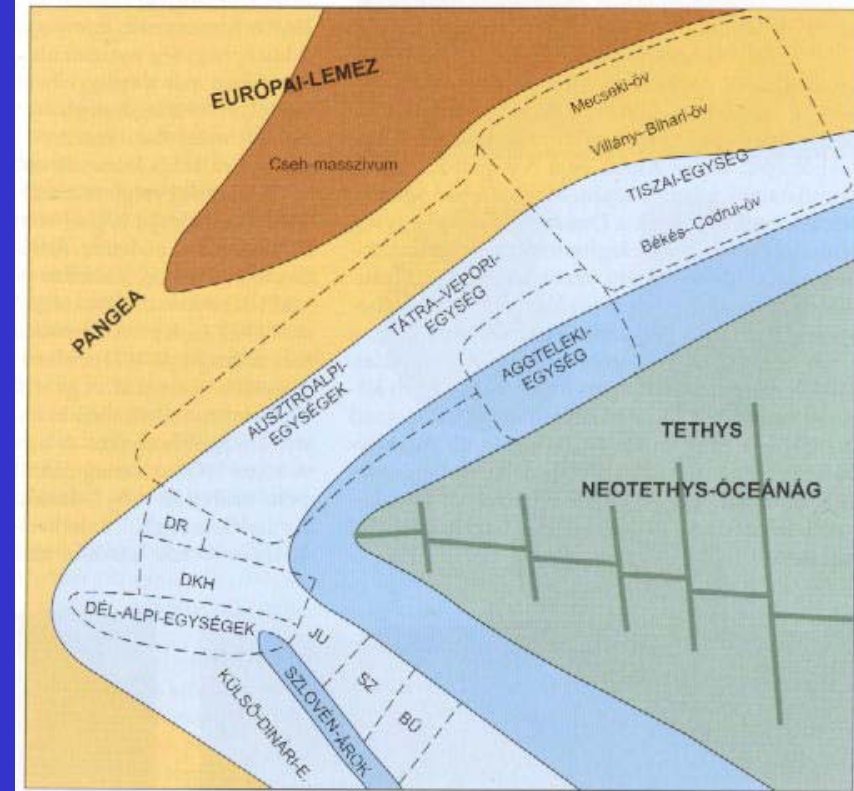
A nagyszerkezeti egységek az alpi szakasz során I.

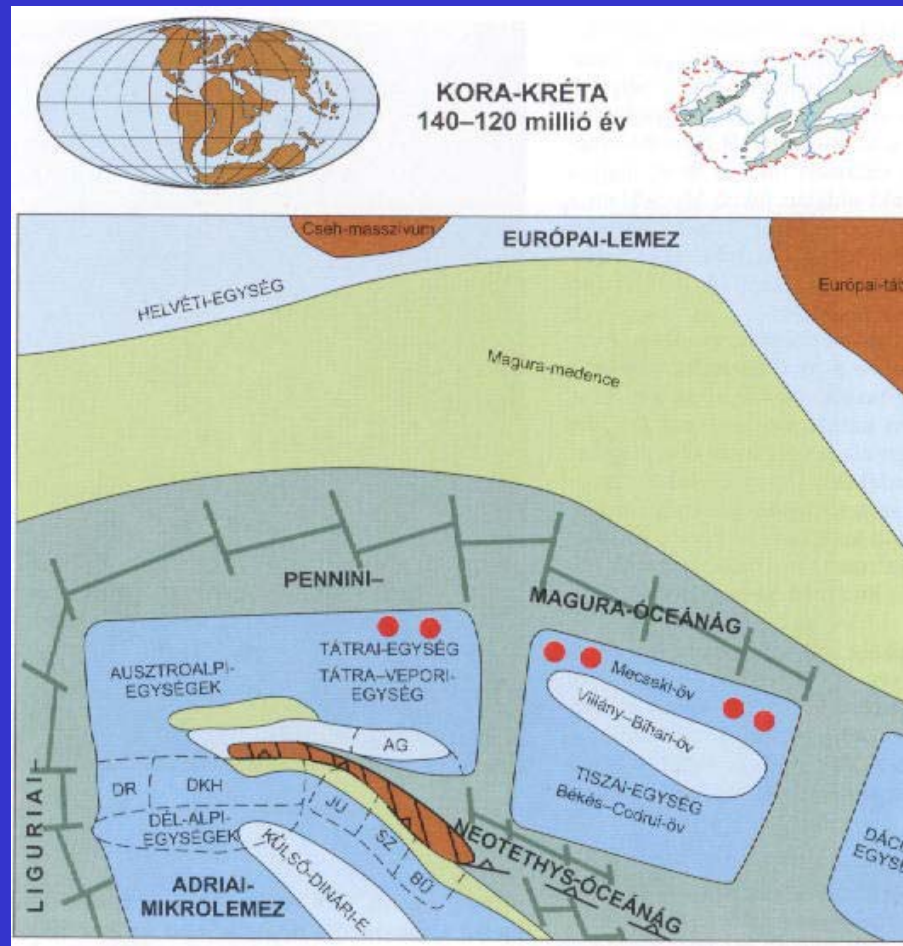
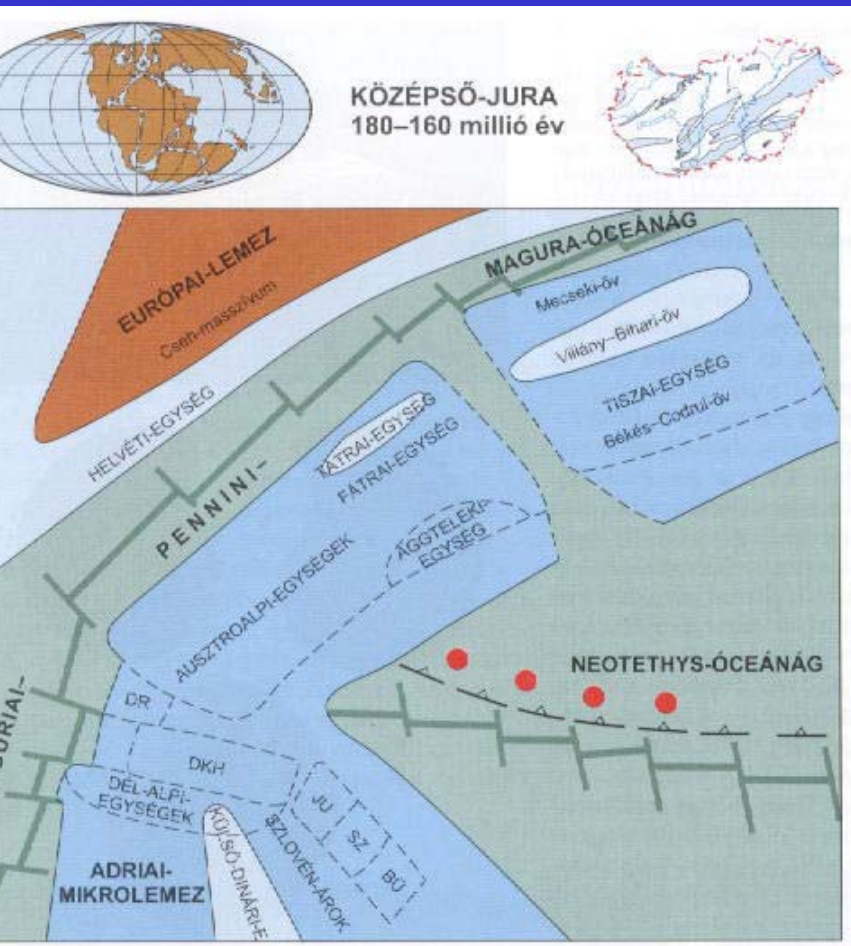
KÉSŐ-PERM
290–248 millió év

KÉSŐ-TRIÁSZ
220–210 millió év

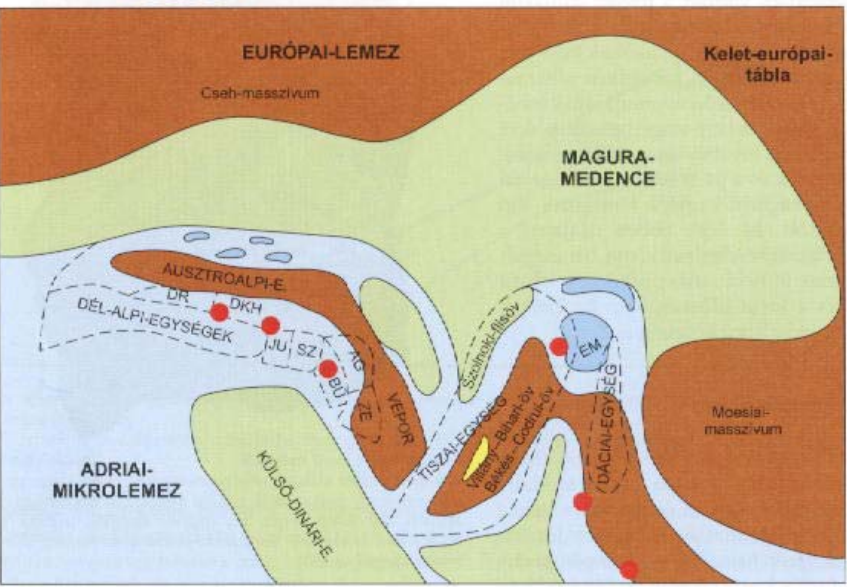
A nagyszerkezeti egységek az alpi szakasz során II

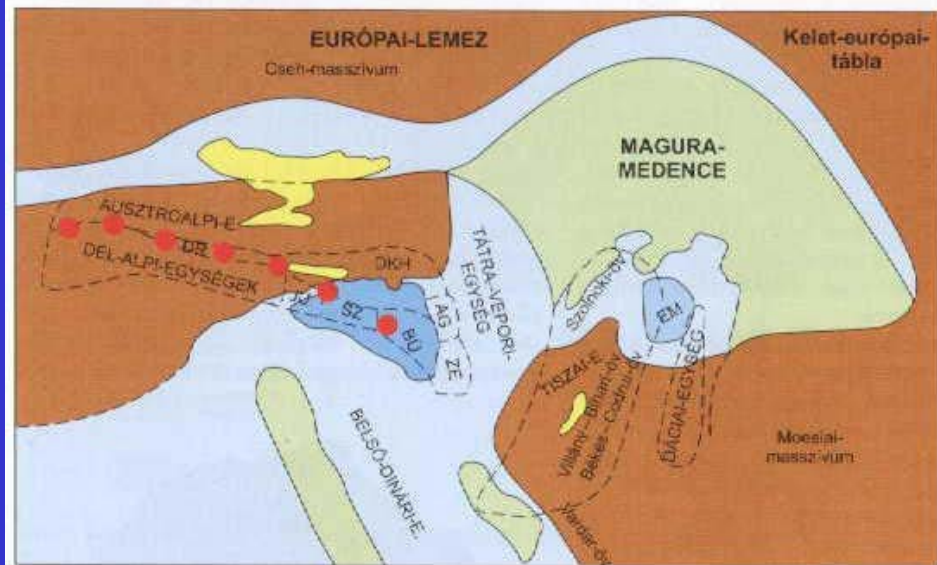
A Kárpát-medence kialakulása I.

KÉSŐ-EOCÉN
40–35 millió év

KÉSŐ-OLIGOCÉN
~25 millió év

Magyarország paleozóos képződményei

A Pelsoi Egység paleozóikuma I.

A Dunántúli-középhegységi Egység területén jelentős ópaleozóos Rétegsor található egészen az ordovíciumtól kezdődően

Balatonfelvidéki Kvarcfillit (ordovícium-szilúr): variszkuszi, kistektonikus, kistektonikus szelvényű metahomokkő, metapelit

A balaton-felvidéki palasorozat: az ordovíciumtól a devon végéig Kőszárhegyi Agyagpala (Mo. legrégebbi ősmaradványaival)

Óvasi Agyagpala (felső-ordovíciumtól a devon végéig jelentős kőzetanyagot fog át + felmondási anyag)

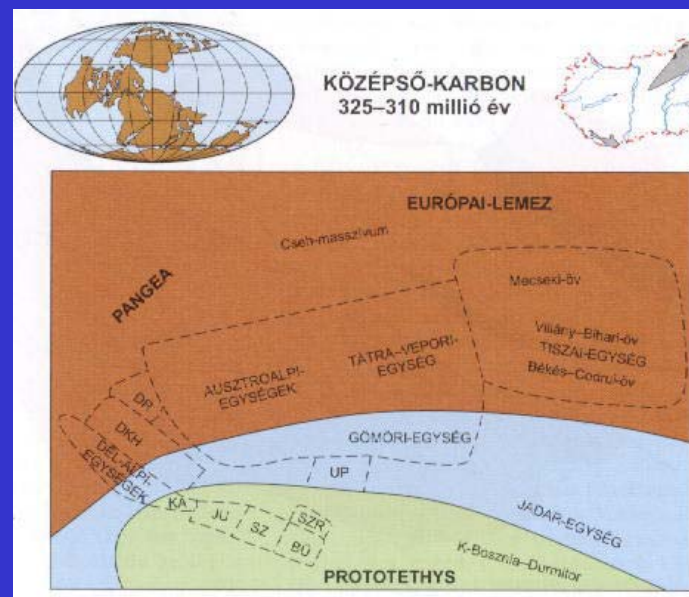
Polgárdi Mész: devon korú kőzetanyagok, kőzetanyagok

maradványokkal!

Fülei Konglomerátum: Karbon korú, szárazföldi, folyóvízi összlet szénecsíkokkal

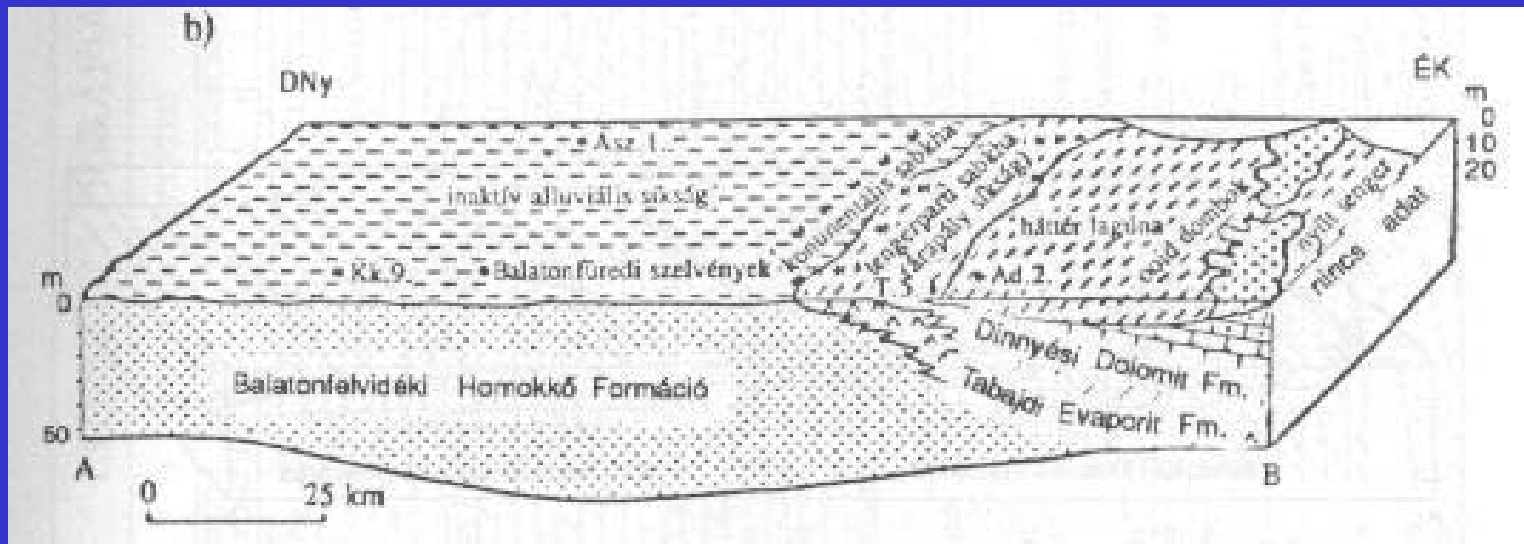
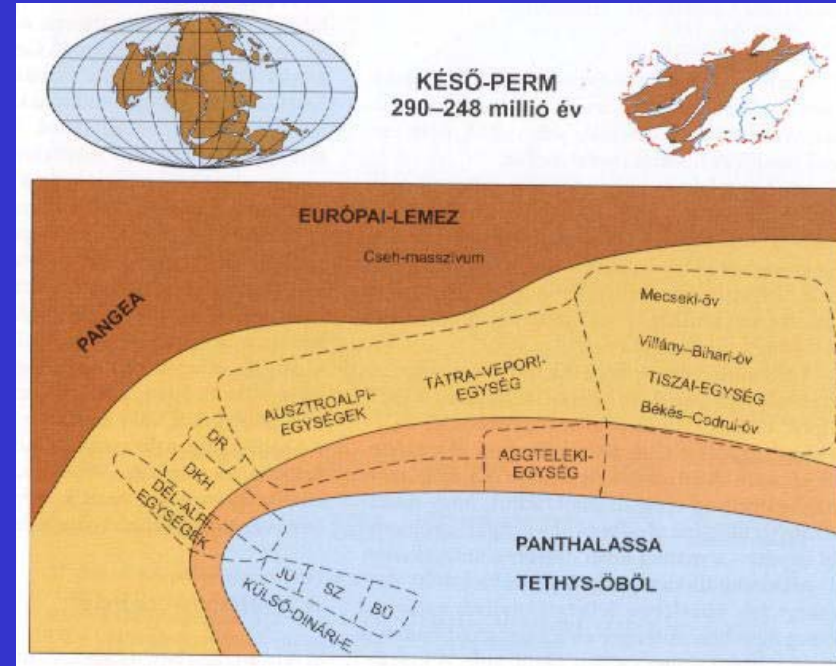
Velencei Gránit: karbon, plutonikus kőzetanyagok, kőzetanyagok

gránittal szemben!

A Pelsoi Egység paleozoikumuma II.

A perm rétegsor hiányos, csak felső perm ismert. A kezdeti szárazföldi ledékképződést a fokozatos transzgressziófolytán lassan tengeri zedimentáció váltja, jól követhetőek a faciesösszefogazódások

A Pelsoi Egység paleozóikumuma III.

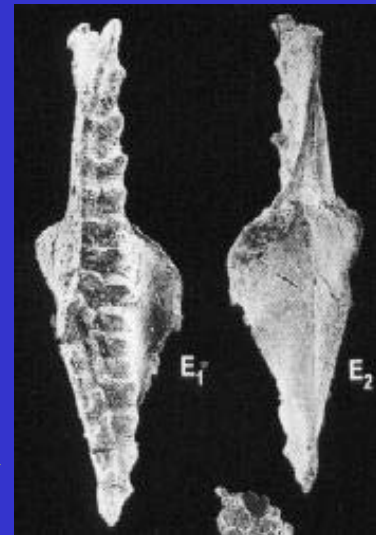
A Bükkben karbonnál régebbi képződmények nem ismertek.

A legfontosabb a felső perm lagúnában

keletkezett Nagyvisnyói Mészkö,

mely jelentős ősmaradvány anyaggal bír

Pl.: Trilobiták, Brachiopodák, Crinoideák, stb.

Conodonta

A Szendrői-hegység és az Upponyi-hegység területén felszínen vannak az ordovíciumtól egészen a karbonig terjedő időszakban keletkezett kőzetek kiválóan követhetőek a transz- ill. regressziós folyamatok mélyvízi képződmények és a medencéket tagoló platformkarbonátok jól elkülöníthetőek

Tagolásukban a Conodonták a legfontosabb kövületek

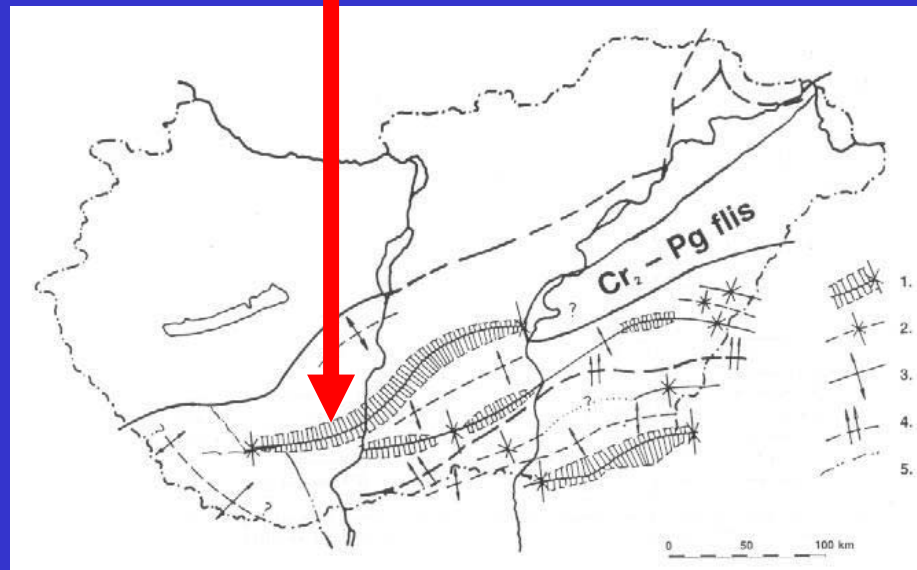
Fontos a márvány előfordulás: Rakacaszendi Márvány (devon)

Rakacai Márvány (karbon)

A Tiszai Egység paleozóikumuma I.

Az Alföld aljzatában főként gneisz-csillámpalából álló kristályos komplementumok találhatóak, melyek variszkuszi metamorfózist szenvedtek. Az idősebb képződmények esetében kaledóniai hatást is kimutattak (pl. takaróroncsok). A Békési Egység területén az alpi hegységképződés során végbement feltolódás alkalmával végbement alpi metamorfózis jelei is kimutathatóak.

Ezeket palingenetikus gránitvonulatok tagolják, mely vonulatok egyikének felszíni kibukkanása a Mórágyi-rög.

A Tiszai Egység paleozóikuma II.

**Az egység területéről a karbontól kezdődően egészen a középső-triászig szárazföldi, folyóvízi, tavi fáciesek voltak
A karbon összletekben is megtaláljuk a nyomát az időszak nagy kőszénképződésének (Tésenyi Homokkő)**

**A permben is végig szárazföldi üledékképződés, és a perm végén
A Kővágószőlősi Homokkővel (a perm-triász határ ezen belül van)
mely tartalmazza az uránérc tartalmú „zöldhomokkő rétegetagot”**

Egyéb paleozóos képződmények

Zempléni Egység: valószínűleg ordovíciumi korú, hercini és kaledoniai metamorfózist szenvedett csillámpala (Vilyvitányi Csillámpala);
karbon korú szárazföldi összlet szénnel

Alsó-Ausztróalpi Egység: ópaleozóos kristályos pala összlet, melyen valamennyi hegységképződési ciklus rajta hagyta a bélyegét
(Soproni-hegységben felszínen, pl. leukofillit)

Felső-Ausztróalp Egység: metamorfizált mélyvízi képződmények
metahomokkő, fillit, metadolomit, stb. (szilúr-devon)